

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 200 Lel
Félévre . . . 100 .
Negyedévre . . . 50 .
Egyes szám ára . . . 4 .
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lapszemle részét illető min-
den közlemény Intézendő
Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12.
hová az előfizetések és hir-
detések küldendők.

Felelős szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Laptulajdonos és kiadó:
LAUFER VILMOS.

Május elseje

Május elseje a tavasz ünnepe. A munkások a munka ünnepévé avatták. S ha most végigtekintünk a világon, azt tapasztaljuk, hogy ez mind a két tekintetben teljesen elhomályosult. Ma már ugyszólván megszokott ünnep. De mind a két tábornál ott van ennek az ünnepnek a keserősége, az egyiknél, hogy azért is meg kell ünnepelni, a másiknál, hogy miért is engedték ünneppé avanzsálni.

Pedig a május elseje valóban ünnep. Minden emberi és munkási megkülönböztetésen túl az. A tavasznak, a megújulásnak a bimbófakadásnak a zöld május fának az ünnepe. A tavasz kitárja karjait s a megfáradt ember agyába dobja a gondolatot, hogy hiába akar minden meghalni, nem lehet, mert a szent tavasz csak felkölti álmából a halottakat. S valahogy így vagyunk az emberi májussal is. Hiába akarjuk eldobni magunktól, mert ennek az ünnepnek keserű ize van a számunkra, mégis csak az igazi munka ünnepe marad, mert a szent természet adja meg nekünk erre a gondolatot, adja a gondolatot, hogy megünnepeljük az igazi munkát.

De a mostani május elsejének valami más különleges ize is volt. E két táboron kívül, amiről az előbbieken szólottunk s ami a kapitalizmus két szélsőségét jelent, van egy harmadik áramlat. Egy harmadik, ami láthatatlan, ami mégis megvan, de ami éppen emiatt, láthatatlansága miatt sokkal több keserőséget okoz lelkeleg. Ezek azoknak a munkája, akik mindenáron keserőséget akarnak bevinni a május elsejébe, akik ezen az ünnepen is csak a rombolást akarják keresztülvinni, akik azt hiszik, hogy az igazság az oldalukon van s mindent eltiporhatnak emiatt abban a reményben, hogy mindent újjá tudnak építeni. Nem veszik észre, hogy az élet magától romból, ha arra szükség van, magától épít, ha kell, magától talál új és új formákat. Miért nem kell a folyónak új medret ásni? Mert megtalálja a maga helyét. Miért nem kell a fáról ősszel leszedni a leveleket, azért, mert ha úgy kell, hát lehullatja. De ha tavasz jön, ismét bimbóra fakad a májusi fa.

Május elseje az igazi munka ünnepe kellett volna, hogy legyen, azé a munkáé, amit mindenkinek meg kell becsülni. A saját munkáé, ami felé igyekezik az emberiség. A munka szabadságáé, az egyéni értékeléséé, az egyéni kezdeményezéséből folyó szabad munkáé, ami mindennél jobb ezen a földön s ami egyedül lehet életcélja minden embernek.

A Naláczy család emlékezete

Mostanában halt ki nemcsak Hunyadmegyének, de talán az egész Erdélynek egyik legjellegzetesebb családja, mely főnemesi cím nélkül is Erdély főrendjéhez tartozott, nemcsak társadalmilag, de közjogilag is. Szinte egyszerre hunytak el naláczi Naláczy Géza és András. Ősi nemzetségüknek legutolsó férfisarjai.

A Naláczyak családtörténetirője inkább tart hat attól, hogy az esetelés ragyogó színeiből fog hamarabb kifogyni, mint az árnyékoló színek festékéből. E család története szoros viszonyban áll hazája történetével, tartozván a történelem során kialakult ősi erdélyi főrendhez, mely a főnemesi címeket a XVII. század végéig legteljebb hírből ismerte. Szerelésének, emelkedésének tere közös volt a Báthory, iktári Bethlen, Apaffy, Bocskay, de különösen a Hunyadi családdal. De ezek már régesrég elenyésztek a kihalásba. Ősi családainak volt ugyan egy erkölcsi haláluk is: a nótázás. Az uradalmak adományozgatása izgatta a becsvágyakat. Az áskálódás, pártoskodás pedig szomorú nótán, a jószágvesztésen végződött.

A XVIII. században addig ismeretlen címvágy lepte el az erdélyi főurakat. Az ősrégi főrendű családok cím nélkül kezdték boldogtalannak érezni magukat, mert kint, Magyarországon ekkor már ki volt alakulva a Hasburgok címzetes arisztokráciája. Az egyre sűrűbben érkező főnemesi diplomák megkritikák az ellenzéki pátrióták sorait, mert sajnos e téren sok gyengeséget mutatott Erdély! Az Erdélyt is hatalmukba kerítő Habsburgok az emberek gyengéire építve köztük építkeztek.

De végig megmarad az erdélyi országgyűlés sajátos szervezete, hogy a felsőtáblára a régi főrendű családok tagjait személyi jogon, mint született főrendűeket meghívják. Az 1848-i Unio után e főnemesi címet nem nyert régi főrendű, a „méltóságos” regalista családok tagjai a magyar mágnástábla, illetőleg főrendház tagjai lesznek egész 1885-ig, mikor a főrendi adócenzus behozásakor kiesnek. E főrendi jog megadásával e családok a történelem során kialakult főrend voltát a magyar közjog is elismerte. Erdélyben a nagy nemesi családokat mindvégig a mágnásokhoz számítják.

E családok voltak hazánk alapítói, megtartói. Tagjai voltak tisztviselőink, hadvezéreink. Az ő dicsőségük vagy gyalázatuk a nemzet dicsősége, gyalázata. Birtokuk őseikről maradt családi ereklye, egy darabja a hazának, mely őket kötelezi. A Naláczyak legkedvesebb színe a zöld, a park, mező, erdő színe.

Mikor gróf Kendefy Ádám megalapítja a kolozsvári Casinót és vivő iskolát a kardforgatás mellett a lovagiasság szabályait és követelményeit hangsúlyozta. Nem is volt akkor mindennapi a párbaj, mert az összes, talán három duellum Naláczy György és Biró Pál, gróf Bethlen Gergely és gróf Teleki Lajos, báró Wesselényi Miklós és gróf Wurmbrandt Ottó között vérrel, halállal végződött. A büszke Naláczy így esik áldozatul karddal átjárt szível a családi becsület érinthetlenségének.

A Naláczy nemzetség az érdekszaggatta Erdélyt híven képviselte, lévén benne nemes és báró, református és katolikus. A nemeslevelet soh sem ismerte, lejött mint tradíció, hogy ösfoglalás jogán birja birtokát. Tagjai a XVI. század előtt de Vád, azóta de Nalác predikátummal fordulnak elő Hunyadmegye Nalác vad községéről írva, hol maig áll két Naláczy kastély. Egyik hajdan a szürke barátok kolostora. Felvonóhidja előtt nem igen álltak ostromló hadak, faltörő kosok és ágyuk. Még a török, majd a kuruc világ is minden nagyobb említésre méltó kalandok nélkül suhant el Hátszeg festői völgye felett.

Volt a Naláczyak között államférfi, udvaronc poéta, diplomata, katona, talán még rabló lovag is, de magyartalan érzés? Az soha!

Ott a két testvér: István I. Apaffy fejedelem főudvarmestere, belgrádi követ, tanácsur, mai nyelven minister, hunyadi főispán, gyermekeivel a Naláczyak bárói ágának őse; — és András kilől a szintén főrendű, de főnemesi címet nem szerző ág származik. A Naláczyak Erdély legelőkelőbb közjogi méltóságait: a hunyadi és zarándi főispánságot, fejedelmi, majd guberniumi tanácsosságot, táblai elnökséget nemzedékről nemzedére viselik, miközben Erdély legelőkelőbb családjaival látjuk összeházasodva. Azt tartják, a Naláczyak szép férfiak és szép nőket is nyernek nőül. De külsejük mellett az ész, a tudományszeretet, műveltséget s ha kell, a fegyveres bátorságot sem lehet tőlük elvitatni.

Naláczy József báró, előbb Mária Theresia testőrének áll be. Császári és királyi kamarás. Zaránd megye főispánja, táblai elnök. Irodalmunk kinagasló alakja. Több önálló műve mellett lefordítja Young „Éjszakái”-t franciából. Mert Erdélybe a fejedelmi udvar előkelő hagyománya a nemzeti nyelven még a XVIII. században is megérezett. Hol a nagy nemesi házak az irodalom szeretetében és művelésében szellemi fényűzést és hazafi érdemeket kerestek. Az erdélyi mágnás családokban ot-

70
Vasúti menetjegyek

Europa bármely irányába kaphatók. Utlevelekre vizumok beszerezhetők Wagons-Lits menetjegyiroda által:

RINGLER JENŐ
nyug. tkvi igazgatónál.

honos nagy, európai látókör, a felszín mögé rejtő bizalmas összefüggések mélységes félérzése és helyes értékelése jellemzi a bécsi testőr írásait is. Unokája annak a Naláczy Györgynek, ki a báróságot 1726-ban elfogadva szakított az erdélyi pátriótáknak az osztrák főnemesi címeket lenéző hagyományaival, de megmaradnak buzgó kálvinistának abban a korban is, melyben a protestáns az udvar előtt gyanús, a katolikus annyi mint aulikus, az aulikus pedig inkább osztrák, mint magyar!

2. Naláczy Borbála, báró Nopcsa kancellár hitvese Szacsalon, megyénkben valóságos udvartartást, fényes kastélyának őrzésére testőrséget tartott.

Naláczy István, a bárói ág utolsó sarja különc. Nagy ész, végtelenségig hajszolt cinizmus jellemzi. Szellemes gunyverseket és epigrammákat írt, melyekkel több ellenséget, mint barátot szerzett magának. Különben igazi nagy ur. Meghalt 1844-ben.

A Naláczyak vérében van valami romantika, nem maradhatott el a tragikum. 1848 novemberében Wardener osztrák generális elfoglalja Kolozsvárt. Erdély részére börtönt, vérpádot állított. A Naláczyak mindaddig a Kendeffyek mellett Hunyad legnagyobb birtokosai, de a szörnyű eseményeknek: az elfogatásoknak és jószágelkobzásoknak ők is áldozatul esnek. Tisztán vállalkozó szellemükkel párosult szerencsésüknek köszönhetik, hogy az abszolutizmus után, a hetvenes években már ismét Erdély nagybirtokosai között foglalnak helyet.

Kik most halálukkal a pusztulás szellőztetését fölidézték: Naláczy Géza, a puji földesur. Közepes, karcsu termet, a család érdekes típusával, sas-tekintetében az őserő és öntudat sajátosságos kifejezésével. Nagymama, Mózsa Krisztina révén az Árpádházba nőült Mózes Náadorispánnak, így magának IV. Béla királynak tizenkilencedfoku unokája. Naláczy András nagymama, egy Tholdy grófnő sugallatára katolikus szellemben nevelkedik, pappá lesz és most, mint róm. kath. plébános rekesztette be nagynevű őseinek hosszú sorát, mindketten szinte egyszerre zárva le a Naláczyak félezredévnél hosszabb történetét, nevük fennmaradásáról sem adoptálással, sem névátvételével nem gondoskodva.

Igy a Naláczy nevet ma egyedül egy köztisztviselőben álló dáma, Erdély legmagasabb köreiben élő és szeretett naláczi Naláczy Ákosné, született naláczi Naláczy Amanda viseli, mint férfiágban kihalt híres családjának legutolsó tagja. *Az utolsó Naláczy!*

A letűnő Cserényi, Gyulay, Inczedy, Henter, Mikó, Rhadák, Rhédey, Tholdy, Naláczy családok hulló levelek az élő nemzet virágzó fájáról. A nemzeti veszteség fölötti fájdalom sugallta e sorokat.

Családaink sirjánál a visszaemlékezés azon érzetével állhatunk meg, hogy minden családdal egy koronás tölgy zuhan le, mely menykőnek és viharoknak volt kitéve s ha kiállta a vihart, nevének megadjuk a tiszteletet! *p. p.*

A hunyadmegyei református egyházmegye közgyűlése

A hunyadmegyei református egyházmegye szerdán, április 30-án Déván a református templomban egyházmegyei közgyűlést tartott Baczó Lajos esperes elnökletével. A közgyűlést Istentisztelet előzte meg, amelyen a közgyűlés résztvevői, az egyház világi és egyházi képviselői, vettek részt.

Fontos tárgya volt a közgyűlésnek a választások. Kovács Sándor vajdahunyadi lelkész főjegyző ugyanis elhalálozott s emiatt be kellett tölteni a főjegyzői tisztséget. László Zoltán marosillyei lelkészt választották meg szótöbbséggel, aki úgy egyházi mint más munkássága révén is a leginkább méltó volt ezen tisztség betöltésére. Szabó Zoltán lupényi lelkész különböző sérelmei miatt lemondott összes viselt tisztségeiről, amiért is számvevőnek megválasztották Fekete János rápolti lelkészt, pénztárnoknak Soó Sándor vulkáni, belmissziói előadónak Horváth Jenő aninoszai lelkészt. Ugyancsak Fekete Jánost választották meg egyházkerületi képviselőnek is.

A választás után Brázovay Dezső gondnok indítványozta, hogy az összmagyarság határozatával szemben egy egyházmegyei férfiú sem foglaljon állást. A javaslatot azonban az esperes indítványára, bár azt minden tekintetben helyeselte a közgyűlés, mint politikai indítványt, nem találta alkalmasnak a tárgyalásra s emiatt a napirendről levette.

Igen nagy lelkesedést váltott ki Györfly Györgynek a rápolti egyház világi képviselőjének az indítványa, aki a Nőszövetségek munkáját igyekezett a magyar református leányok férjhezmenetelének munkájába beállítani azáltal, hogy e munkásság révén jussanak a szegény református leányok a házassághoz okvetlen szükséges anyagiakhoz. E javaslata még visszatérünk.

Dr. Grossmann Miksa dévai ügyvéd fontos indítványai a vasárnapi dévai ügyvédi értekezleten

Az értekezlet elhatározta, hogy országos akciót indít a javaslatok megvalósításáért

Dr. Grossmann Miksa dévai ügyvéd igen fontos indítványokat adott be a dévai ügyvédi kamarához. Az indítványokat egy szűkebb körű bizottság az elmult vasárnap tárgyalta s mivel arra a meggyőződésre jutott, hogy azok megvalósítása nemcsak az ügyvédi karnak, de magának a közönségnek is érdeke, elhatározta, hogy a kamara rendkívüli közgyűlésén tul országos akciót fog indítani azok megvalósításáért.

Dr. Grossmann Miksa javasolja, hogy az 1886 szeptember elsejei ugynevezett Legea pentru autentificarea actelor, az okiratok hitelesítéséről szóló törvény hatályát terjesszék ki a csatolt területekre is. Indítványozza, hogy a kamara rendkívüli közgyűlésén tárgyalja a kérdést, hozzon határozatot s azután az ország összes kamaráit keresse meg csatlakozás végett. Indokolásában felhossa, hogy, ha lehetett az adótörvényeket egyesíteni, ha lehettek kedvezményes ügyvédi beírások a kamarába ügyvédi vizsga nélkül, akkor ezt is megtehetik, annyival is inkább, mivel az egyenlő elbánás elve is ezt diktálja. Ez a törvény ugyanis kimondja, hogy minden okirat hiteles, amit ügyvéd szerkeszt, ha a törvényszék vagy a járásbíróság a megfelelő bélyeg lerovása után azt hitelesíti. Megkíméli a közönséget tehát a közjegyzői drága hitelesítéstől. Erre azért is szükség van, mert az új törvények a hiteles okiratoknak egész seregét teszik szükségessé. Így az ipari

gépeknek hitelbe való eladása, hasonlóképpen a népbankokról és másokról szóló törvények is mind hiteles okiratot követelnek.

Az indítvány rámutat arra, hogy nem kívánja a közjegyzői állás eltörlését, de meg kell szüntetni a közönség körében azt a balhiedelmet, hogy csak a közjegyző által kiállított okirat hiteles.

A második javaslat a taxa benevolá visszaállításáról szól. Az a hatalmas nyomtatvány-tömegszükséglet, ami ma az ügyvédi munka közben feltétlenül meg van, szükségessé teszi a taxa benevolá visszaállítását, úgy azonban, hogy azt maga a kamara tartsa nyilván s arányosan részesítsen benne minden ügyvédet, a megmaradt részt pedig az ügyvédi kar segítségével fordítsa.

A vasárnap Déván megtartott ügyvédi értekezlet mindkét javaslatot elfogadta s elhatározta, hogy a rendkívüli közgyűlés határozata után országos akciót fog indítani azok megvalósításáért.

Dr. Tatár Eugen dévai ügyvédi kamarai dékán fontos javaslatai az ügyvédek nyugdíja és biztosítása tekintetében

A dévai ügyvédi kamara vezetősége s abban is legelőször dr. Tatár Eugen kamarai dékán az ügyvédi kar érdekeit mélyen érintő javaslattal foglalkozik. És pedig, tekintettel arra, hogy a törvény nem gondoskodik az ügyvédi kar nyugdíjáról, illetve nyugdíjintézményről s a rendelkezésre álló ugynevezett segélyalap nem elegendő e célra s tekintettel arra, hogy az ügyvéd betegség és baleset esetében teljesen magára van hagyatva, minden anyagi támogatás nélkül, dr. Tatár Eugen dékán a következő javaslattal gondolja a dolgot megoldhatónak.

Már tárgyalásokat is folytatott két igen komoly biztosító társasággal, amelynek keretén belül egy ugynevezett segélyalap létesítené, amelynek jogi személyiségét elismertetnék. Ennek a segélyalpnak a tagjai fizetnének a belépéskor 2—3000 leiket s a következő években ez a díj természetesen állandóan csökkenne. Ez az alap felnőne legalább egymillió leig. A kamara a biztosító intézettel kollektív biztosítást kötne 150—200.000 leire és pedig átlag biztosítana 5—6 személyt, de nem névszerint, hanem kollektíve 5—6-ot, úgy, hogy a személyt a kamara nevezné meg. A biztosító társaság megtalálná ennek a keresztülviteli módját, tekintettel arra, hogy a biztosítás a törvény értelmében csak személyre szólhat. Na most már, ha a segélyalap tagjai közül valaki meghalna vagy munkaképtelenné válna, a pénzt annak a társaság a kamara név bejelentésére azonnal kifizetné. A kamara azonban nem az egész összeget fizetné ki az illetőnek, hanem egy részét visszatartaná az új tag helyett való fizetésre.

2. Ha az ügyvéd 15 napnál hosszabb ideig beteg volna s az orvosilag beigazolást nyerne, a beteg ügyvéd naponként 500 vagy 1000 lei kártérítésben részesülne a társaság által.

3. Baleset esetében is kártérítést kapna a biztosító társaságtól. Ugy a betegség, mint a baleset elleni biztosítás szintén kollektív biztosítás lenne s a kamara jelölné meg az egyéneket.

4. A nyugdíjintézet létesítését szintén a biztosító intézet vállalná és pedig úgy, hogy bizonyos életkor elérése vagy pedig munkaképtelenség esetén a társaság a nyugdíjállások alapján fizetne bizonyos havi összeget az ügyvédnek. Ez természetesen már nem volna kollektív, hanem személyre szóló.

E fontos és nagyon életrevaló javaslatok

Üzleti és reklám

nyomtatványokat és könyvkötőmunkákat
olcsón és izlésszerűen készít a

Laufer-nyomda
és könyvkötészet

DEVA, Str. Reg. Maria 12. Telefon 35.

Postal rendelések gyorsan
és pontosan elkészülnek.

HIREK

megtárgyalására a dévai ügyvédi kamara már legközelebb rendkívüli közgyűlést fog összehívni, amelyen már konkrétan fognak tárgyalni a fenti üdvös javaslatokról, amelyek mindegyike az ügyvédi kar anyagi létének biztosítását célozza.

Dr. Tatár Eugen dékán javaslata igazán elsőrangú fontosságúak s az ember szinte csodálkozik, hogy az ügyvédi kar, amely annyira szabad és amelynek annyira a hatáskörében volt, miért nem létesítette már eddig is ezeket a valóban szükséges intézményeket, illetve biztosításokat. Reméljük, hogy a rendkívüli közgyűlés, mint egy ember fogja megszavazni a javaslatokat, amelyeknek valószínűleg országos hatása is lesz, amennyiben a többi ügyvédi kamarák is sietni fognak hasonló biztosításokkal megvédeni tagjaik érdekeit.

Végre megalakul a dévai Rádióegyesület

Legelső voltunk azok között, akik a dévai rádióegyesület megalakítását szükségesnek láttuk s a dévai közönséghez felhívást is intéztünk, sőt eme felhívásunkra többször is visszatértünk. Már már azt hittük, hogy sorainknak nem lesz hatása. Most azonban örömmel közölhetjük, hogy cikkeink folyamánaképpen a dévai rádióegyesület most már megalakulóban van.

Többek felkérésére ugyanis az ügynek Dr. Tatár Eugen, a dévai ügyvédi kamara dékánja állott az élére s elhatározta, hogy Déva mintegy 166 rádióóját egyesületbe fogja tömöríteni. Most dolgozik az alapszabályokon s amikor az elkészül, nagygyűlésre fogja összehívni az érdekelteket, hogy azok mondják ki a dévai rádióegyesület megalakításának a szükségességét.

Mint halljuk, az egyesület diszelnöke Dimitriu Nicolae tábornok lesz, aki minden helyes mozgalomnak az élén áll s azon igyekezik, hogy a polgári közönség szükségletei mindenképpen kielégítést nyerjenek.

Dr. Tatár Eugen, Perián Péter polgármesterrel is érintkezésbe lépett, aki a legnagyobb készséggel bocsátotta a városháza dísztermét az alakuló gyűlés megtartására.

Igazán örvendünk, hogy akadtak olyanok, akik kilépve az elszigeteltségből, munkához látnak hozzá s végre mégis meg fogják alakítani a rádióegyesületet, amelynek jogi személységét is el fogják ismertetni. Az alakuló gyűlés idejét annak idején közölni fogjuk.

Életuntságból öngyilkosságot követett el Braun Árpád szászvárosi kereskedősegéd

A múlt szombaton szomorú szenzációja volt a szomszédos Szászvárosnak. Braun Árpád 19 éves kereskedősegéd a szászvárosi parkban öngyilkossági szándékkal mellbe lőtte magát. Lepsi szászvárosi tanár találta meg egy pad mellett vérző mellel, azonnal beszállította dr. Sváby Ferdinánd szászvárosi orvos szanatoriumába, ahol az orvos el is távolította a mellből golyót, úgy, hogy sikerült a fiút az életnek megmenteni.

Az öngyilkos jelölt zsebében szüleihez címzett levelet találtak, amelyben azt írja, hogy életuntságból követi el tettét és kéri szüleit, hogy bizonyos dolgait helyette intézzék el.

Braun Árpád a szászvárosi Transsylvania szálló bérlőjének a fia, aki jó anyagi körülmények között él s így az öngyilkosságnak az oka valóban csak az életuntság lehetett. Az eset Szászvároson és mindenütt, ahol a fiatalembert ismerték, nagy feltűnést keltett.

— **Csütörtökön Perián Péter polgármester Bukarestbe utazott.** Perián Péter polgármester csütörtökön este a gyorsal Bukarestbe utazott. A polgármester eme bukaresti útja alkalmával a kaszárnya árából még hátralévő összeg kitalását fogja elintézni. Ha ez megtörténik, a kaszárnya vételára teljesen ki lesz fizetve.

— **A bukaresti Nemzeti Színház május 7-én a dévai városi színházban előadást tart, amely alkalommal a „Fantomvonat” kerül színre, saját diszleteivel és nagyszerű kosztümökkel.** Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

— **Áthelyezés.** Avram Enea dévai ajutor grefiert hasonló minőségben a temesvári táblához helyezték át. Cifra Sándor után most már a második dévai grefier részesül abban a kitüntetésben, hogy a temesvári táblához helyezik át, ami a dévai törvényszéki tisztviselők kitűnő képességeit és szorgalmát mutatja

— **Halálozások.** Id. Bodnár Richárd nyug. min. tanácsos, erdőmérnök Hunyadvármegye Állami Erdőhivatal volt főnöke ápr. 28-án 69 éves korában hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Temetése ápr. 30-án d. u. 4 órakor volt a Kerepesi temető halottas házából. Az elhunyt erdőtanácsos sokáig szolgált Déván s így a részvétben mi dévaiak is osztozunk.

Engel Johanna dévai lakos Déván elhunyt április 28-án. Április 30-án temették el nagy részvét mellett.

— **Dr. Oncu Iacob prefektus most foglalkozik a csángók ügyével.** A csángók ügyében a miniszter átírt a dévai prefektushoz és tervet kért tőle a kártalanításra. Dr. Oncu Iacob hunyadmegyei prefektus most tanulmányozza az ügyet s a tervet a napokban be fogja küldeni a miniszterumba. Amint a prefektus felelős szerkesztőnknek kijelentette, a terv azt fogja tartalmazni, hogy a csángókat a csángók által kért Bejani területből kártalanítsák.

— **Előadás a kostestiek javára.** A nagyvárad Nyugati színház holnap, május 4-én este előadást rendez a dévai városi színházban, a kostesti tüzvész alkalmával segítség nélkül maradtok felségélyezésére. Ez alkalommal Eftimiu Victor „Az ember, aki látta a halált” c. darab fog színre kerülni.

— **Nagy tombolaestélyt fognak rendezni a kostestiek felségélyezésére.** A szerencsétlen kostestiek felségélyezésére Déván is bizottság alakult, amelynek elnöke Dr. Oncu Iacob prefektus, tagjai pedig Dr. Oncu Iacobné, Dimitriu Nicolaené, Dr. Robu Miklósné, Dr. Jeler Ioan, Perián Péter polgármester és Duma, Radu lelkesek. A bizottság elhatározta, hogy a kostestiek felségélyezése javára a Fehér-Keresztben nagy tombolaestélyt fognak rendezni, s a társadalom minden rétegét felkéri, hogy néhány tárggyal járuljon hozzá. A gyűjtést a dévai urilányok fogják végezni, akiket Dr. Oncu prefektusné kedden délután 4 órára fog összehívni, hogy a gyűjtést s az utcák felosztását megtárgyalhassák. Ismerve a dévai urilányok gyűjtési tehetségét, bátran remélhető, hogy szép összeg fog begyűlni a tombolából a szegény leégett, elhagyatott szerencsétlenek javára.

— **Pataki Sándor festőművész kiállítása vasárnap nyílik meg a Decebal palota udvari helyiségében.**

— **Elköltözött az államépítészeti hivatal.** Ez év januárjában az államépítészeti hivatal ketté osztották, állami és megyeire. Az állami hivatal amelynek vezetője Boga Kálmán főmérnök, most a megyeháza épületéből elköltözött a Dr. Groza-féle palotába. A megyei építészeti hivatal az egész helyiséget elfoglalta. A megyei hivatal főnöke Segesdy Árpád főmérnök. A hivatal május elsején költözött el a megyeházából.

— **Május elseje Déván.** Április 30-án a prefekturára távirat érkezett, hogy a május elseje hivatalos ünnep s minden hivatalos munka is szünetelni fog. Emiatt a hivatalokban szünetet is tartottak, csupán a járásbírósnál s a törvényszéken nem, mivel a kifizetett tárgyalásokat már nem halaszthatták el. Egyébként az üzletek be voltak zárva és munkaszünet volt. A munkásság az esős időre való tekintettel gyűléseket nem tartott.

— **A kudzsiri Református Nőszövetség f. évi április hó 21-én az Imaház alapjára műsoros estélyt rendezett, amely ugy erkölcsileg, mint anyagilag szépen sikerült.** A műkedvelők lelkes gárdája a legjobbat adta, amit műkedvelői produkálhat. Katona Ilus szép szavalata és éneke, Gyöngyössy Olga művészi zongorajátéka, Bachó Rózsika, Klein Oszkár, Varga Béla színpadi alakítása elsőrendűt nyújtott. Nagyon jók voltak még Németh Tivadar, Andrestik János, Krauter Emil, Izsák Győző és Dizmatsek Laci. Az előadást tánc követte. A közönség egy élvezetesen eltöltött est emlékével távozott. A rendezés fáradságos munkáját Katona Ilus, Bachó Rózsika és Klein Oszkár végezték a legnagyobb körültekintéssel.

— **Kugliverseny.** Holnap, folyó hó 4-én nagyszabású kugliverseny értékes díjakkal a Korona vendéglő helyiségében.

— **A megyei egészségügyi bizottság ülése.** Hunyadmegye egészségügyi bizottsága Dr. Oncu Iacob prefektus elnöklétével április 26-án ülést tartott. Résztvettek a prefektuson kívül Dr. Robu Miklós megyei főorvos, Dr. Mosoigó kórházi igazgató főorvos, Dr. Kozma József kórházi főorvos, Segesdy Árpád az államépítészeti hivatal főnöke, Perián Péter polgármester, Albescu Virgil gyógyszerész és Iarca dévai főállatorvos. Az ülés a multi ülés jegyzőkönyvények elfogadása és hitelesítése után Markovits Márton hunyadi lakos kérését tárgyalta, aki sörlerakat iránti engedélyt kért. A bizottság megadta. Ugyancsak aprotálták Fekete Árpád marosillyei lakosnak tejtermékek árulása engedély iránti kérését és engedélyezték Dózsa György piskii hentesnek az üzlet átalakítására vonatkozó kérését. Boros János a piskii primária 45—1929 számú határozata ellen emelt panaszt, amelynek a megvizsgálásával a főorvost és Segesdy Árpád főmérnököt bízták meg. Kisebb ügyek elintézése után az ülés déli 12 óra körül ért véget.

— **Roneo rotatív sokszorosító gép (alig használt) eladó.** Cim: Laufer Vilmos könyvkereskedésében.

— **A budapesti mintavásár képe már ma is valóban impozáns.** 1500 cég, a magyar ipar és kereskedelem színe-java mutatkozik be a nagy közönségnek. Óriási az idei vásár. Területe meghaladja a 75.000 négyzetmétert. K kilométerek teszik uttesteinek hosszát. Az Andrassy-ut végétől a Mücsarnoktól le egészen a Hermina-utig csak vásárvárost látunk. Értethető, hogy óriási érdeklődés előzi meg a vásár szombati megnyitóját. A látogatók érkezése már megkezdődött. Tavaly 60.000 volt az idegenek száma. Ez évben 90.000 vásárlátogatóval számolnak a vidékről és a külföldről.

— **Elköltözik a rendőrkvesztura.** Megirtuk, hogy a dévai rendőrkvesztura kibérelte a Principele Carol (Hunyadi-ut) 9 szám alatti bérházat a maga céljaira. Amint most velünk közlik, nemsokára át is költöznek s a rendőrség mai épületében továbbképző rendőrlegénységi iskola lesz, amelyben két kurzust fognak tartani, egyet a régi legénység számára, másikat pedig azoknak, akik ezután akarnak a rendőrség szolgálatába állani. A kurzusokat Bradean Cornel rendőrkvesztur helyettesével az élén Andreicuțiu, Boldin, Bancila komiszárok fogják vezetni.

— **Skarlát-járvány Hunyadmegyében.** Nem a legszivesebben adunk hírt arról, hogy Hunyadmegyében a múlt héten skarlátjárvány ütötte fel a fejét. A puji járásban ugyanis mintegy 6—7 skarlát megbetegedés történt. A betegeket a Dick-féle szérummal kezelik s az egészségügyi hivatal mindent megtesz, hogy a járvány terjedését meggátolja s így remény van arra, hogy ez a veszedelmes járvány nem fog tovább terjedni.

— **Gyengélkedés idején,** különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi **Ferenc József** vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Német nyelvű Eschtruth és Marlit sorozatok, valamint német történelmi tárgyú regények jutányos áron kaphatók V. Laufer könyvkereskedésében, Déván.**

— **Tűzrendészeti hír.** Tóth Ferenc dévai tűzrendészeti felügyelő ezton is felhívja a lakosok figyelmét arra, hogy az előirt és szükséges vízmennyiséggel lássák el magukat, továbbá létrát és tűzhorgót szerezzenek be, mivel az ellenőrzés néhány napon belül kezdetét fogja venni s akik a fenti dolgokat nem tudják előmutatni, szigorúan meg lesznek büntetve.

— **Lovakat kap a dévai rendőrkesztura.** A dévai rendőrkeszturának a munka gyorsabb elvégzésére lovakat bocsátottak rendelkezésére. Déva négyet, Hunyad kettőt, Hátszeg kettőt, Petrozsény hatot és Szászváros két lovat fog kapni. A lovakkal a rendőrség mindenestre gyorsabban fog tudni dolgozni egyes esetekben.

— **Déva város polgármestere ezton is kéri a háztulajdonosokat és a lakókat,** hogy a járda szélén nőtt fűvet és burjánt kapálják ki és a járdát seperjék le.

— **Fákat ültettek a városban.** A Domnița Elena utcában a Șaguna, Regina Maria, Regele Ferdinand utcában a város a múlt hetekben 264 darab akác és hárs-fát ültetett el. Ezton is felkéri a polgármester azokat a lakosokat, akiknek háza előtt ilyen fát ültettek, hogy azokat, ha száraz idő van, hetenkint kétszer öntözzék meg, hogy el ne száradjanak. A népkertben ezen felül még 36 darab fát ültettek el.

— **Minden csomag a dévai vámnál vámolandó el.** A postaigazgatóság rendeletet adott ki, hogy Hunyadmegye vagy Déva rendeltetéssel érkező csomagok csak a dévai vámhivatalnál vámolhatók el. A dévai vámhivatal sérelme igy reparáltatott. Ugyancsak a dévai vámhivatalnál lehet a külföldre irányított csomagokat is elvámoltatni.

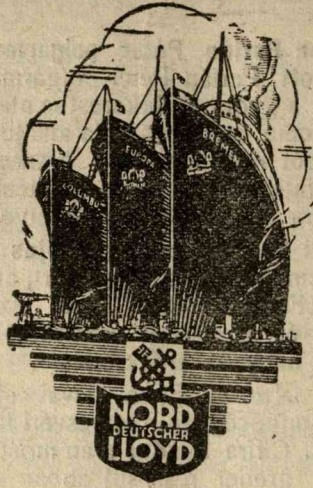
— **Egy nappal előbb adják ki a sörszállítási permist.** A dévai iparkamara a sörpermisznek egy nappal hamarabb való kiadása iránt akciót indított s ehhez az akcióhoz sikerült megnyernie a brassói, lugosi, temesvári Buzeni Targu-Măgureanu-i és szebeni kamarákat, amelyeknek együttes fellépésére a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a sörszállításhoz szükséges permist a szállítást megelőző napon szolgáltatassák ki a pénzügyigazgatóságok. A dévai iparkamara intervenciójára a kereskedők hálasak lehetnek. Itt említjük meg, hogy a 20,000 lei értékű nyugtáknál lévő proporcionális taxa bélyegben való lerovása is a dévai kamara intervenciójára történt.

— **Ne vigyünk kutyákat a Népkertbe.** A népkertet Perian Péter polgármester rendeletére igazán nagyon szépen rendbe hozták s az új fákon kívül egy csomó szép virággal ültették be, amiért is ezton is kéri a polgármester a város lakosságát, hogy kutyákat ne vigyen be a népkertbe, mert azok a fiatal ültetvényeket egy-kettőre elpusztíthatják.

— **Saját levelezőlap is érvényes.** A postaigazgatóság közli, hogy kivételesen megengedi a saját levelezőlapok használatát is az üzleti életben, azonban a levelezőlapon csupán a céget s a helységet kell feltüntetni, egyebet reá írni nem szabad. Két lei bélyeggel ellátva tehát ezek is használhatók.

— **Ellopták az uticsomagot.** Vasárnap délután, amikor Pallade dévai törvényszéki bíró fia el akart utazni, ismeretlen tettes a már teljesen elkészített s a nyitott ablakba tett teljes utifelszerelést ellopta. Néhány pillanatig volt csak a csomag őrizetlen s ez elég volt a szemfüles tolvajnak arra, hogy látatlanul elemelje. A kár sok, különösen azért, mert Pallade fia, aki Bukarestben főiskolai tanuló, minden szükséges holmiját berakta a csomagba.

— **A Stössel-féle lopás tettése a dévai törvényszéken.** Emlékeztet az a nagy lopás, amelynek alkalmával Stössel Samu dévai bőrkereskedőt mintegy 40,000 lei értékű bőrrel károsították meg. Márc Nicolae dévai munkás volt a tettes, aki Salamon Adolfnak kínálta megvételre s bőrtöket s igy sikerült a tolvajt lefűlelni. A dévai törvényszék április 28-án tárgyalta Márc Nicolainak az ügyét, tekintettel azonban arra, hogy nevezettnek nem volt védője, a tárgyalást nem tarthatták meg, hanem védőt rendeltek ki neki hivatalból s a tárgyalást május 23-ára halasztották. Marc Nicolae nem csak Stösseltől, hanem Minoritstól, Dózsa Domokostól is lopott s nagy a valószínűség, hogy a Juhász-féle betörést is ő követhette el.

Értesítés Norddeutscher Lloyd-Bremen

Ezennel köztudomásra hozzuk, hogy egyedüli általános képviselőnk ROMÁNIÁBAN a következő cég:

**Norddeutscher Lloyd-Bremen
F. Missler S. A. R.**

Főszékhelye: **Bukarest** II. Calea Griviței 23.

Fiókjaink pedig a következők:

Timisoara Str. Ion C. Bratianu No. 5.
Arad Bulevardul Regele Ferdinand No. 65.
Cluj Calea Regele Ferdinand No. 145.
Cernăuți Str. Ion C. Bratianu No. 3.

Kérjük az érdekelteket forduljanak üzleti irodánkhoz, melyek a legkielégítőbb módon fognak szolgálatukra állani.

26 12-14

Eladó szabadkézhől özv. Gábor Istvánné
ingatlan hagyatéka üzleti berendezéssel
Solymoson.

71 Értekezni lehet a kiadóhivatalban. 1-3

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy
a Reg. Maria utca 19 szám alatt levő
„Carmen” illatszertárat
átvettem.

Kérve a nagyérdemű közönség szives pártfogását.
Maradtam kiváló
tisztelettel: **Nagy Zoltánné,**
Csulay Vilma.

69 1-2

Leszállított árak.

Halló! Halló!

Megérkezett a legszebb sportszezon

Ha élvezni akarja a természet szépségeit,
vásároljon magának jó és olcsó

fényképezőgépet.

A „ZECA” GÉPEK

elismert jó márkájúak. Minden nagyságban, úgy rólifilm, mint lemezekre nagy lerakat.

FOTÓCIKKEK

NAGY VÁLASZTÉKA!

LEMEZEK pack és roll-filmek, Mimosa, Agfa, 4 1/2—6-tól mindenféle nagyságban.

FRISS VEGYSZEREK:

előhívók, fixírók, erősítők, gyengítők, szinezők. *Papírok* minden nagyságban úgy nap, mint gázfény, a híres békebeli. *Geveart* napfény papírok lerakata.

Piros lámpák, fűrésztő tálak, copir-rámák, szárító állványok, mércék, eseták, stativok nagy választékban kaphatók

LAUFER VILMOS

könyv- és papirkereskedésében, Déva.

Hivatásos fényképezészeknek árkedvezmény!

TAVASZI GYERMEKJÁTÉKOK

Homokjáték, kertiszerszám,
karika, lepkefogó, gummi
állatok, ugyszintén

friss tenniszlabdák

és
gummi játszólabdák

megérkeztek és jutányos
áron kaphatók

V. LAUFER könyvkereskedésében, DEVA.

AUTÓJAVÍTÓ-MŰHELY

**A dévai villamostelep
autójavító-műhelye**

szavatosság mellett vállal:
mindenféle

autóvillamossági szakmunkát,
ugymint dinamók tekercselését,
javítását, accumulatorok tel-
frissítését, töltését és javítását.

Villamossági szaküzlet:

Str. Regina Maria 19, Városi bérház.

Izléses bronzcsillárok és üvegvilágítótetek.

IZZÓLÁMPÁK

a környék összes áramfeszültségeire
rendkívül olcsó áron.

VILLAMOS FŐZŐEDÉNYEK,
vasalók, porszívó és mosógépek, ventilátorok.

A világ legjobb rádiómárkái TELEFUNKEN,
PHILIPS stb. készülékek és hangszórók.

Elsőrendű Columbia gramofonok és lemezek

A budapesti Ganz-gyár nagybani lerakata.

ELEKTROMOTOROK,

szivattyúval összeépített motorok, benzínmotorok,
benzínlokomobilok és benzinelektromos aggregátók
gazdaságok és vidéki ipari üzemek céljára.

Nagy választék villamos szerelési anyagokban

Hirdessen a Déva és Vidékében